

ski car želi, da se sprijazni vlada s Poljaki ter pokliče bojda iz tega namena grofa Vielpolskega v notranje ministerstvo. Mogoče je to, ali malo verjetno. — V Bolgariji sliši se o nemirih in sicer tokrat pri mestu Plovdivu. Tam si je prišlo katoliško in razkolniško ljudstvo v naskrižje. — Kaj bode, ako pride kraljica Natalija na srbska tla? To vprašanje je jako imenitno, kajti kraljica ima veliko prijateljev med Srbi. Se ve, da še sedaj ni mogoče odgovoriti na to vprašanje in če se odgovori, ni to nič druga, kakor sad domišljije. — Turški vladi primanjkuje denarja in to čuti najbolj turški uradnik, ako ne dobi plačila in to se godi po gostem po več let. — V Atenah je vlada v prepiru z nadškofom in ljudstvo je na strani nadškofa. — V Zanzibaru, v vzhodni Afriki, so izpustili vjete misijonarje. — Pri Hamiltonu, v severni Ameriki, je prišel železnični vlak s tira, vozovi so se vneli in je veliko ljudi prišlo ob življenje.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnijska Ptujska.

(Dalje.)

3. Zopetno pokristjanjenje Ptuj.

a) Prvi poskusi.

Ko so se bili razni narodi iz svojih bivališč vzdignili ter so šli po svetu iskat boljše domovine, začeli so tudi slovanski narodi zapuščati staro svojo domačijo na Ruskem ter se pomikati proti zahodu in jugu. Po smrti strahovitega Atila (453.) so se pomaknili dalje, po odhodu Longobardov v Italijo (568.) pa so se razširili in naselili po sedanjem Štajarskem, Koroškem, Kranjskem, Primorskem in celo po Tirolskem. Brezdvomno je dobil takrat tudi Ptuj slovenske prebivalce.

V svoji novi domovini imeli so Slovenci zelo zlobne sosed. Najhujši so bili Obri ali Avari. Te je bil Longobardski kralj Albin zoper Gepide na pomoč poklical, a ko so bili Gepidi premagani, naselili so se Obri po Ogerskem, od koder so hodili na vse kraje ropat, požigati in moriti. Blizu trideset let so nadlegovali naše kraje in ni mogoče popisati, kar so morali Slovenci od teh divjih „pesjanov“ trpeti. Pa l. 623. je ljudomili Samo nabral pri raznih slovenskih plemenih toliko hvalečkov, da je zamogel divje Obre ukrotiti. Hvaležno ljudstvo ga je na to (627) izvolilo za kralja, ki je novo svoje kraljestvo čemdalje bolj razširjeval ter tako utemeljil prvo veliko slovensko državo.

Pa Slovenci so bili brezizjemno vsi trdovratni malikovavci ter so krščanstvo hudo sovražili. Nje pokristjaniti poskušali so apostol-

ski možje: sv. Kolumban, sv. Amand in več drugih, toda vešidel brezuspešno; — le sv. Rupertu se je posrečilo med Slovence, po naših krajih živeče, zasejati prva semena krščanstva.

Kraljeve rodovine Merovingske je apostolski škof Rupert, iztiran od hudobnih krivovercev iz svoje škofije v Vormaciji, prišel leta 580. na Bavarsko, kjer je vojvodo Teoda in njegovega sina v krščanski veri podučil in veliko Bavarcev krstil. Po tej srečni žetvi Gospodovi poda se sv. Rupert po Donavi doli v spodnje panonske kraje ter pride početkom sedmega veka tudi v Ptuj. Poln apostolskega duha oznanjuje ondi nauk Izveličarja, potem pa se poda v Celje, kjer je v čast sv. Maksimilijanu posvetil cerkvico, njegovo sv. truplo pa v Lavreak prenesel, kajti ovi mučenec je bil ondi škof. In tako je sv. Rupert sejal seme božje besede tudi med Slovenci, ki so toraj celo prav imeli, da so njemu v čast postavili več cerkev poznejšim rodom v opomin, naj tolikega dobrotnika svojega nikar ne pozabijo.

Sv. Rupert je zaspal v Gospodu na velikonočno nedeljo (27. marca) l. 623. v Solnogradu, kjer v veliki cerkvi sv. Petra, katero je bil on pozidal — od svojega truda počiva, poln zaslug, tudi za Slovence velike časti in hvale vreden, ker je s škofijo vred utemeljil semenišče, iz katerega so pozneje nčitalji krščanstva k Slovencem prihajali. *)

Tudi o sv. Vitalu, kateri je sv. Rupertu kot škof v Solnogradu sledil, pripoveduje se, da je prišel v naše kraje ter je paganskim Slovincem in Obrom pridigoval krščansko vero. Ali to so bili le prvi poskusi pokristjanjenja Slovencev, pravo spreobrnjenje začelo se je s pomočjo bavarskih vojvod za škofa sv. Virgilija sredi sedmega veka ter se je dogvalo za njegovih naslednikov. (Dalje prih.)

Smešnica 18. „Glej“, toži mlada žena, „Krsnica mi je rekla, da sem stara klepetulja, in jaz ji doslej še vendar nisem bila žal-besede rekla.“ „Saj res“, tolaži jo mož, „stara klepetulja pač nisi, saj še leta dni ni, kar sva se vzela.“

Razne stvari.

(Ljudska šola.) Nj. veličanstvo, svitli cesar je daroval za šolo v Ločah pri Konjicah 200 gld. ter je ob enem dovolil, da si sme šola privzeti ime: Franc-Jožefova šola.

(K shodu katoliških mož) na Dunaji so se odpeljali Nj. ekscelencija mil. knezoškof v ponedeljek, dne 29. aprila ter jim je prav ta den bilo 50 let preteklo, kar so postali doktor bogoslovja.

(Častni večer) je bil v torek, dne 30. aprila v slov. čitalnica v Mariboru. Pripravil

*) Drobtinice, 1852, XI.

ga je odbor g. M. Pavliču, pristavu c. kr. pošte v Mariboru, za slovo, ker odide velezaslužni gospod na enako mesto v Ljubljano.

(Železnica) iz Celja v Velenje pride, kedar se dodela, najbrž v roke c. kr. priv. juž. železnici. Drugače ji tudi ne kaže.

(Naznanilo.) Dne 5. maja priredi „bralno društvo“ v Braslovčah ob 4 uri popoldne v bralni sobi občini zbor; k njemu vabi vse ude in prijatelje bralnega društva uljudno Odbor.

(Dnevni red) bralnega društva v Braslovčah dne 5. maja je: a) nagovor preč. gosp. kn. šk. kons. svetovalca in dekana F. J. Bohinca, b) poročilo tajnika o društvenem stanju, c) poročilo blagajnika, d) volitev odbora, e) vplačevanje letnine.

(Pevsko društvo.) Slavno znani naš komponist gosp. dr. Gustav Ipavc je poklonil „Slovenskemu pevskega društvu“ dve novi skladbi za mešani zbor. Skladbi ste krasni in se bote peli o velikem pevskega zboru, dne 4. avgusta 1889. Odbor je dal potrebne glasove tiskati in se bodo v kratkem razposlali.

(Vabilo.) Odbor „Slovenskega pevskega društva“ vabi vse svoje izvršujoče člane, da se udeležijo Vodnikove slavnosti ob binkošti v Ljubljani. Kdor se kot ud. Slov. pevs. društva hoče te slavnosti vdeležiti in sodelovati, naj to nemudoma naznani odboru, da mu priskrbi od Glasbene Matice potrebne glasove slavnostne kantate.

(Slovensko šolo) priporil si je tudi trg Žalec v Sav. dolini, kajti vsled pritožbe ukazalo je naučno ministerstvo, da mora v prihodnje biti na trirazrednej šoli v Žalcu slovenščina izključiv podučni jezik; nemščina da pa bo zanaprej le neobvezni podučni predmet. Tako se je tudi tukaj storil konec nespametnemu ponemčevanju, ter dale slovenščini nazaj njene pravice. Enako naj postopajo vse ostale slov. občine!

(Govorica.) Po našem mestu gre govorica, da je uradnik neke bližnje hranilnice jo obkradel za več jezer gold. Hranilnica je seveda nemška in uradnik še bolj, tedaj pa pač ni nemstvo in poštenost eno. Ali kaj reče „D. W.“ na to?

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali: Vlč. g. Vinc. Bizjak, žup. v Laporji 5 fl., vlč. g. dr. Ant. Suhač, žup. pri sv. Ani 3 fl., mil. g. kanonik Herg 5 fl., mil. g. kanonik Ogradi 5 fl., neimenovan 15 fl. 61 kr., g. dr. Terč, zdravnik v Mariboru 5 fl., mil. g. stolni dekan Orožen 5 fl., Jozefa Kurnik 2 fl., vlč. g. Iv. Kunce, žup. pri sv. Jurji 2 fl. Bog plati!

(Redka starost) Pri sv. Benediktu je umrl 83 let star možek ravno jeden dan pred svojim godom, a pokopali so ga jeden dan pred rojstnim njegovim dnevom. Redek slučaj! Bil

je rajni stric dopisniku „Slov. Gosp.“ od sv. Ane v Slov. gor. in marljiv romar na Sladko goro; bil je tamkaj na onem veselem griču okoli 50 krat.

(Nazaj na staro!) „D. W.“ toži, da se godi gg. odvetnikom hudo, ker jih je preveč in želi, naj se sopet določi, kakor je bilo to v prejšnjih časih, za-nje gotovo število in se v tem naj povrnemo na staro. Mi nismo zoper to, ali naj nam dovoli vprašanje: Kdo je pri odvetnikih in še v velicah drugih rečeh podrl ograjo? Možje, ki se cedé še sedaj liberalizma, tedaj možje, ki jim služi prej kakor slej „D. W.“

(Poštne zadeve.) V Žalcu prevzame pošto g. Mat. Strašek, dosedaj poštar na Slatini, v Lučah pa se začne s 1. majem nova pošta, ki ima zvezo s pošto na Ljubnem.

(Deželna razstava.) Prihodnje leto bode v Gradcu deželna razstava, toda odbor, ki jo pripravlja, ne zna nič za to, da biva v deželi tudi slov. ljudstvo. Vsa vabila izdaja doslej le v nemščini.

(Nepotrebno!) Okr. zastop v Laškem trgu je sklenil, da se odločno postavi po robu zoper to, da se odpravi nemščina iz spodnještajarskih šol. Prazno delo! Česar nihče ne odpravlja brez potrebe, za to pač ni treba, da se stavi kdo po robu.

(Ravnatelj) na Slatini bode za leto 1889 g. A. vit. Schubert, c. kr. major izven službe. Zakaj samo za to leto?

(Hudodelstvo.) G. Fr. Steblovnik, posestnik in župan v Šmartnu na Paki, je dne 28. aprila umrl. Kakor se nam poroča, ubila ga je zlobna roka. Mož je bil ljubeznjiv, ali v svoji službi vesten do kraja. Škoda vrliga moža!

(Duhovske spremembe.) Č. g. Franc Geč, kaplan v Cirkovicah, je dobil župnijo sv. Tomaža pri Vel. nedelji.

Listič uredništva. G. J. K. v C.: Hvala, vse v redu. — G. S. M. pri K.: Čemu ste tako tihi? — G. F. S. v M.: Če je resnica, pride nam prav. — G. M. K. na C.: Vi terjate več, kakor je nam mogoče. — G. A. P. v R.: Prosimo pogledajte si vendar-le § 19. tisk. post. ali ne zabite na §§ kaz. post.

Listič upravnštva. G. Maurer v Koprivnici: Do 1. julija 1889.

Loterijne številke:

V Gradcu 27. aprila 1889: 85, 78, 77, 49, 12
Na Dunaju „ „ 2, 59, 55, 36, 11

Častna izjava!

Jaz prekličem s tem vse, prilično smrti Jožefa Vodušek od mene proti gosp. Josipu Hren, trgovcu v Gornjemgradu, izrečene razžaljive izraze, katere ob enem v celem obsegu kot neresnične objavim.

Gornjigrad, dne 30. aprila 1889.

Dr. Ivan Šlander.